

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 1. — ŠTEV. 1.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 3, 1922. — TOREK, 3. JANUARJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

PROGLASITEV REPUBLIKE V INDIJI

VODITELJ NACIJONALISTOV, MAHATMA GANDHI, JE PROGLASIL BOJKOT VSEM ANGLESKEMU BLAGU TER OBENEM OPUSTIL SVOJO POLIT IKO NEOBOROŽENEGA OD-PORA. — INDIJA JE POPOLNOMA PRIPRAVLJENA NA VSE

Washington, D. C., 1. jan. — V vsej Indiji proklamirana republika, katero je zaslodel Mahatma Gandhi, katerega je pred par dnevi poveril vseindijski kongres vrhovne sile, je bila izpremenjena v toliko, da dovoljuje uporabo orožja v obrambne svrhe.

Ta novica je bila vsebovana v nekem brzogovornem sporočilu, katero je dobil Sailandao N. Ghose, ravnatelj ameriške komisije za pospešeno samovlado v Indiji. V tozadevnem sporočilu se je glasil:

— Republika proglašena. Ameriško sporočilo je bilo merodajno. Oborožena obramba odobrena. Bojkot razširjen na posameznike. Ženske in otroci varni.

Ameriško sporočilo, katero se omenja v tej brzogovorni, je bilo poslano na Vseindijski kongres, ki je zboroval v Ahmedabadu. To sporočilo sta podpisala senatorja Združenih držav Norris in Walsh iz Massachusetts; vrhovni sodnik Minturn iz New Jersey v družbi osem in tridesetih drugih odličnih Amerikancev.

To sporočilo je obljubljalo ameriško pomoč v kampanji Indije za njeno neodvisnost.

Proklamirano republika je uveljavil Mahatma Gandhi na temelju polnomoci, katero mu je poveril vseindijski kongres. Čeprav se je izpovedal sklenilo zadržati objavljanje te proklamacije, je bila proklamacija vendar objavljena, kakorhitro je prišlo sporočilo iz Amerike.

Mr. Ghose je izdal včeraj zvečer ugotovilo, v katerem se je glasil:

— Proklamirano Združenih držav Indije je bila objavljena ob času, ko je dobil indijski kongres sporočilo od par prostost ljubčih Amerikancev.

— V pripravo za končno proglašenje neodvisnosti so bile provizorne vlade organizirane v vseh provincah, katere obvladujejo nacionalisti. Ustanovljena je bila centralna vlada, za Gandhijem na čelu.

— Nacionalisti bodo v vsakem

oziru omalovaževali angleške oblasti.

— Politika ne-sodelovanja je bila absolutno uveljavljena. Politijsko silo bodo izvajali narodni prostovoljci, kot se je storilo to v Kalkuti na Božični večer, ko je dospel tjakaj prine iz Walesa.

— Boji so neizogibni na temelju te politike, a politika nacionalistov je bila ustvarjena tako, da se bo nahajala polna odgovornost za ofenzivno akcijo na strani Angležev.

— Indija stopa v svojo revolucijo mirno, popolnoma pripravljena braniti svoje pravice in represalije se bo izvajala za vsako ofenzivno akcijo od strani Angležev od danes naprej.

1500 FUNTOV MESA POLITEGA S PETROLEJEM.

Neki tovarni avtomobil United Dressed Beef Company je vozil po 147. cesti v Bronxu, ko ga je dohitel drugi avtomobil. Iz tega je skočil mož, ki je splezal na tovarni avtomobil ter polil po 1500 funtih govejega mesa celo kano petroleja. Vsi tisti, ki so bili v bližini, so se razbežali. Nekdo, ki je to videl, je obvestil policijo, ki je zasledila na 150. cesti soferja Lawtona, kateri je priznal, da je vozil tri moške, kojih eden je splezal na tovarni avtomobil. Policija je aretirala soferja, a pravi storilec je ušel.

BANDITI ZAPLENILI VELIKE MNOŽINE VINA IN ŽGANJA.

Chicago, Ill., 1. januarja. — Banditi, ki so vprizorili drzen roparski napad na palačo večkratnega milijonarja Charlesa Stonehilla, so dobili izbrana vina in žganja v vrednosti 100.000 dolarjev. Milijonarjeva plača se nahaja v Clencoe.

Težko oboroženi roparji so vlomili v hišo, ki jo obkrožuje mreža alarmov, premagali stražnike ter razstrelili nato vrata varnostne kleti, v kateri je bila spravljena pišča.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$ 1.45	1,000 kron	\$ 4.50
400 kron	\$ 1.95	5,000 kron	\$22.00
500 kron	\$ 2.40	10,000 kron	\$42.00

Glasom naredbe ministrstva za pošto in brzogovornost v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati zneske potom pošte edinole v dinarjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej neizpremenjeno.

Italija in zasledeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.					
50 lir		\$ 2.80	500 lir		\$23.00
100 lir		\$ 5.10	1000 lir		\$46.00
300 lir		\$14.70			

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju.

Kadi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolare. Zvasko posamezno nakazilo do \$50. računamo po \$1. za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poštni denar dosepe v roke. Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zanesljive izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se hoče ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam jo poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York (Advertizement)

WOODROW WILSON.

To je zadnja slika bivšega predsednika Wilsona. Fotografiran je bil pred par dnevi, ko je praznoval 65. obletnico svojega rojstnega dne.

KOREJA ZAHTEVA POPOLNO PROSTOST

Obrnili so se na razoroževalno konferenco v Washingtonu s prošnjo, naj jim preskrbi prostost.

Washington, D. C., 1. januarja. Korejska misija v Združenih državah je objavila danes poziv na razoroževalno konferenco v Washingtonu, v katerem se glasi, naj stori konferenca potrebne korake, da oprosti Korejce japonske nadvlade in japonske zlovlade.

S tem, da so predložili to svojo petico, so se izpostavili korejski delegati veliki nevarnosti, kajti več kot vrjetno je, da jih bodo zasledovali njih japonski tlačilci.

Petico je podpisal princ Evha, sin prejšnjega korejskega cesarja, v družbi številnih plemenitašev, odličnih državljanov ter trgovskih organizacij.

V petici se izjavlja, da ni mogoče ustanoviti v Aziji miru, če se ne bo zopet ustanovilo prostote Koreje. Obsoja se tudi nasilno aneksijo Koreje od strani Japonske.

V KAJIRI JE RAJE ZAVLADAL MIE.

London, Anglija, 1. januarja. Oričljiva sporočila, ki so dospela semkaj iz Kajire, pravijo, da je mesto veliko bolj mirno in da se je položaj po celem Egiptu v splošnem izboljšal, čeprav nadaljuje vojaki še vedno s svojo sovražno propagando. Nobenega znamenja vznemirjenja ni zaznali med egiptovskimi kmeti, pravi poročilo.

Iz provinc po celi deželi poročajo, da se je prebivalstvo pomirilo in da se vračajo mesta k normalnosti.

NIKAKIH KINO SLIK V ALŽIRU.

Alžir, Afrika, 1. januarja. — Vsa kino-gledališča v provinci Alžir so bila s prihodom novega leta zaprta vsled dodatnega petodstotnega davka, katerega je naložila vlada.

NOVOLETNO SPOROČILO JAPONSKEMU NARODU

Japonski mornariški minister je izdal novoletno sporočilo na svoj narod. — Zahteva previdnost.

Tokio, Japonska, 1. januarja. Mornariški minister, admiral Ide, je objavil novoletno sporočilo na japonski narod, v katerem se glasi:

— Leto 1922 otvarja svetu zagotovilo miru in blagostanja, ki predstavljata ideale, proti kateremu se obračajo želje vseh narodov.

— Čeprav je dogovor, sklenjen v Washingtonu, poseben in brez prejšnje primere v zgodovini, se mogoče vendar ne bo izkazal kot absolutno jamstvo trajnega miru. Japonska se je z veseljem pridružila vsem prizadevanjem, kojih cilj je uveljavljanje trajnega miru med narodi v upanju, da bodo ta prizadevanja končno dovedli do prenehanja vseh vojn.

Dogovor, ki je bil sklenjen, uveljavlja gotove izpremembe v japonski mornarici in s tem izi premembami se pečajo sedaj oblasti. Japonski narod pa je lahko zagotovljen, da bo ostala japonska mornarica še naprej glavni branik naroda in njegove prosperitete.

HOČEJO AVSTRIJSKI ARZENAL.

Dunaj, Avstrija, 1. januarja. — Vickers Armstrong Co., neka angleška družba je stavila avstrijski vladi ponudbo, da kupi znani Woellersdorf arzenal, katerega hoče izpremeniti v delavnico za grajenje lokomotiv.

POROČILA O ANGLEŠKIH NASILJIH V EGIPTU.

London, Anglija, 1. januarja. V protestnih brzogovorkah, ki so dospale semkaj, delavskemu organu Daily Herald, so dvignjene resne obtožbe proti Angležem v Egiptu. V številnih teh brzogovorkah se glasi, da so dale angleške vojske oblasti bčati dijake ter postreliti velike število možkih, žensk in otrok brez vsakega procesa.

NOVO LETO NI BIL POSEBNO SUHO

Cela armada dobrovoljčkov se je razveseljevala kljub vsem prizadevanjem dvesto suhih agentov.

V kolikor je razvidno iz poročil, ki so prišla danes zjutraj, je zmogala velika armada dobrovoljčkov v svojem ostrem boju proti 200 agentov svetega Volsteada, ki so bili spuščeni na prosto.

Volsteadovi pristaši so sicer izjavili, da bodo napravili iz New Yorka velikansko puščavo, a to se očitno ni zgodilo, kajti vsepovsod je bilo opaziti najlepše razpoloženje in veselost. Agenti, ki so bili poslani ven, da uveljavijo postavbo, so izprevideli, da ne morejo ničesar opraviti proti ljudski volji. Eden teh agentov je rekel:

— Kdor more ustaviti sedem milijonov ljudi Broadway je razsvetljen bolj kot je bil kedaj. Kdo more pojasniti to? Jaz gotovo ne.

Ljudje, ki so nosili s seboj svoje stekleničice, so se obnašali kakor da niso še nikdar ničesar čuli o lesnem alkoholu in drugih nevarnostih, ki so posledica prohibicije.

Ena ženska je umrla vsled zastrupljenja z lesnim alkoholom in šest nadaljnjih ljudi je zbolelo. Policijska sodišča so imela le malo opravka s pijanci.

Neko neidentificirano žensko so našli na postaji podzemne železnice na Lexington Ave. in 125. cesti. Ugotovilo se je, da je umrla vsled zastrupljenja z lesnim alkoholom. Našli so jo malo po polnoči nezavestno ter jo umrla še predno je prišla ambulanca.

PROHIBICIJSKA AGENTA V ULOGI ANGLEŠKIH DIPLOMATOV.

Prohibicijska agenta Barry in Mannix sta v četrtek zvečer obiskala neki salon na Park Ave. v New Yorku ter izjavila presenečenemu bartenderju, da sta angleška diplomata, ki sta se vdeležila razoroževalne konference v Washingtonu. Na temelju te izjave sta dobila dva drinka, kojih vsak je stal 75 centov. Nato pa sta pokazala svojo pravo barvo, ter rekla, da sta našla za baro ročni kovčeg, v katerem je bilo par steklenic gina. Lahkoverni bartender, ki je verjel izjavam teh dveh angleških diplomatov, je bil seveda aretiran.

96 IZMED 161 ZDRAVNIKOV JE ZA ŽGANJE.

Chicago, Ill., 1. januarja. — Odgovori zdravnikov iz Rhode Islanda na vprašalno polo, katero je razposlalo glasilo Ameriške Zdravniške Zveze, kažejo, da je večina zdravnikov mnenja, da je žganje potrebno zdravilo pri izvrševanju zdravniške umetnosti.

96 zdravnikov je odgovorilo na tozadevno vprašanje z "da" in 65 zdravnikov z "ne". Večina zdravnikov pa ne smatra niti vi na niti piva kot potrebno za izvrševanje zdravniške prakse. 199 zdravnikov je reklo, da vino in pivo ni potrebno, 30 pa, da je potrebno.

34 zdravnikov je navedlo, da so imeli slučajev, v katerih je izvrševanje prohibicijske postavbe povzročilo velika trpljenja in smrt. 122 zdravnikov ni imelo nobenih takih slučajev. 90 zdravnikov je bilo imenja, da ne smejo biti zdravniki podvrženi omejevanjem pri predpisavanju vina, piva in žganja. 67 zdravnikov se je izreklo za tako omejevanje.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

USODA IRSKE SE NI ODLOČENA

BITKA BO DANES OBNOVLJENA V IRSKEM REPBLIKAN-SKEM PARLAMENTU. — SKORO STO ČLANOV TEGA PARLAMENTA HOČE GOVORITI. — KONČNO GLASOVANJE SE ŠE NE BO VRŠILO.

Dublin, Irska, 1. januarja. — Bitka za dobrenje ali ratifikacijo mirovne pogodbe, ki je bila sklenjena v Londonu z Anglijo, bo obnovljena v torek zjutraj, a vsa znamenja kažejo, da ne bo prišlo do zaključnega glasovanja tekom tekočega tedna. Le trideset izmed 123 članov irskega narodnega parlamenta je govorilo dosedaj ter je vrjetno, da bo ustrajal vsak posamezni član parlamenta pri svoji pravici, da pojasni svoje stališče.

Odgodenje parlamenta preko božičnih praznikov je predstavljalo pomoč za ratifikacijo, kajti člani parlamenta, ki so bili dosedaj v dvomu, so imeli priliko informirati se glede razpoloženja in volje svojih volilcev.

Čeprav je ljudsko razpoloženje za ratifikacijo ter je dal narod več kot enkrat izraza svoji volji, da odobri pogodbo ter napravi konec stoletja trajajočemu boju, so bile vendar sile, ki defajlo proti pogodbi, neprestano na delu.

Dosedaj so se vsi listi na Irskem javno izrekli za pogodbo. De Valera, ki je bil dosedaj osamljen v svojem boju proti pogodbi, bo deležen pomoči, katero mu bo nudil list, ustanovljen od njegovih pristašev. List bo pričel izhajati v torek zjutraj.

Danes zjutraj so bili zidovi his

Polni letakov, katere so izdali pristaši de Valera. V enem teh letakov se je glasil:

— Anglija hoče nanovo zavojevati Egipt in Indijo. S tem, da ni sprejela status proste države, bi Irska nudila Angliji priliko, katero išče slednja v Indiji in Egiptu, kajti umaknitev angleških čet iz Irske bi opustilo na tisoče in tisoče vojakov, katere bi se dalo porabiti drugod.

Vseposvodi je videti tudi proklamirano, izdano od irske republike v času velikonočne revolucije leta 1916.

Sir James Craig, ulsterski ministrski predsednik, je izjavil, da so interesi severne in južne Irske tesno spojeni. To ugotovilo kaže, da ne bo Ulster absolutno rasprotaol zvezi z jugom v slučaju, da bi irski republikanski parlament odobril pogodbo, ki je bila sklenjena v Londonu.

Nemški prisec Wolff trdi, da je prejšnji francoski predsednik Poincare pospešil izbruh vojne.

Berlin, Nemčija, 1. januarja. Pod naslovom "Poincare-jeva sfera" je objavil Teodor Wolff v berlinskem Tageblat zaupna poročila prejšnjega ruskega poslanika Izvoljskija, ki je bil zastopnik svoje dežele v Franciji od leta 1912 do 1917. Ta poročila kažejo, da je videl Poincare vnaprej izbruh svetovne vojne in da ni ničesar storil, da jo prepreči, da pa je dejanski skušal pospeševati izbruh svetovne vojne v svrhu francoskih interesov.

Potem ko je bil Poincare izvoljen predsednikom Francije, — se glasi v poročilu Izvoljskija, — je razvil francosko politiko z ozirom na Rusijo preko glava svojih odgovornih ministrov. Izvoljski omenja v svojih spominih velike svote, katere se je poslalo iz Rusije, da se finančno podpre francosko časopisje in francoske diplomatične politične kroge in tozadevne svote se je razdelilo "pod nadzorstvom nekega francoskega ministra".

ITALJANI HOČEJO NA VSAK NAČIN IZZVATI VOJNO Z JUGOSLAVIJO.

London, Anglija, 1. januarja. V nekem poročilu na Central News iz Rima, datiranem od sobote, se glasi, da ima italijanska boljna ladja "Dante Alighieri" (ki ni imela korajže boriti se proti avstrijski mornarici tekom vojne) namernje svoje topove na Šibenik, ker so baje Jugoslavlani v preteklem tednu napadli posadko italijanske bojne ladje "Audace", ki se je mudila v dotičnem pristanišču.

V poročilu se dostavlja, da so Italijani sami odgovorni za nered. Nadaljne italijanske bojne ladje so odplule na lice mesta.

POZOR NAROČNIKI!

Knjiga "Vdova Leruž", katero dobi vsak, ki obnovi celoletno naročnino na "Glas Naroda" v dar, je v tisku. Razpošiljati jo bomo začeli pričetkom meseca januarja.

Cena do Reke \$105.00 ter \$5.00 vojnega davka.

Frank Sakser State Bank.

Upravništvo.

